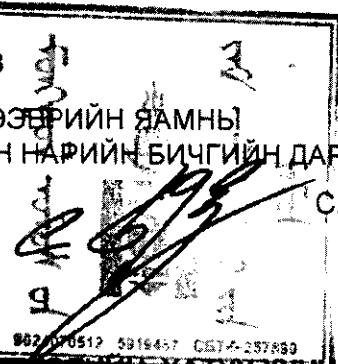


БАТЛАВ

ЗАМ, ТЭЭБРИЙН ЯМНЫ  
ТӨРИИН НАФИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

С.БАТБОЛД



УЛААНБААТАР-МАНДАЛГОВЬ-ДАЛАНЗАДГАД ЧИГЛЭЛИЙН ХАМРАХ ХҮЧЛТТЙ  
АВТО ЗАМЫГ 4 ЭГНЭЭ БОЛГОН ӨРГӨТГӨН ШИНЭЧЛЭХ ТӨСЛИЙН ТЕХНИК ЭДИЙН  
ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

2024 оны 11 дүгээр сарын 08-ны өдөр № ТЭЗҮ-21/24

Улаанбаатар хот

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Улаанбаатар хотоос Дундговь аймгийн Мандалговь хот, Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сум чиглэлд Улсын чанартай авто замыг 4 эгнээ болгон өргөтгөн шинэчлэхээр төлевлөн авто замын чиглэлийг тогтоох, нийгэм здийн засгийн судалгаа, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын дүгнэлт зэргийг судлах үүднээс энэхүү авто замын техник, здийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах шаардлага гарч байна.

Энэхүү техник, здийн засгийн үндэслэлээр авто замын чиг сонголт, авто замын ангиллыг тогтоох, авто зам, замын байгууламжийн ерөнхий төлөвлөлт, хийц, инженерийн байгууламж, уулзвар огтолцлуудын шийдэл, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах үнэлгээ, здийн засгийн тооцоо, нийгмийн судалгаа зэрэг асуудлыг цогцоор шийдвэрлэх юм.

ХОЁР. ТӨСЛИЙН ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Уг төслөөр Улаанбаатар-Мандалговь-Даланзадгад чиглэлийн авто замын техник, здийн засгийн үндэслэлийн судалгааг хийж гүйцэтгэнэ.

Төслийн нутаг дэвсгэрт Улаанбаатар хот, Төв аймгийн Алтанбулаг, Сэргэлэн, Баян-Өнжүүл, Баянцагаан сумд, Дундговь аймгийн Дэрэн, Дэлгэрцогт, Сайнцагаан, Луус, Хулд сумд, Өмнөговь аймгийн Цогт-Овоо, Ханхонгор, Даланзадгад сумдын нутаг дэвсгэрийн хэсгүүд хамрагдана.

Техник здийн засгийн үндэслэлийн судалгаанд инженерийн хайгуул судалгаа, буурь хөрсний инженер-геологийн судалгаа, замын үндсэн материалын судалгаа, трассын дагууд хамрагдаж байгаа түүх, соёлын дурсгалын судалгаа, инженер геодезийн судалгаа, авто замын трассын хувилбарууд болон сонголт, урьдчилсан төлөвлөлт, ажлын тоо хэмжээ, барилга угсралт, засвар арчлалтын ажилд шаардагдах хөрөнгийн тооцоо, здийн засаг, нийгмийн ач холбогдол, хөрөнгө оруулалтын үр ашиг, мэдрэмжийн шинжилгээ, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, түүнийг бууруулах болон хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах арга зам зэрэг багтана. (Авто зам төсөллөх ЗЗБНБД22-004-2016 нормын 2-8 дугаар хавсралтыг ашиглах)

ГУРАВ: ТЕХНИКИЙН НӨХЦӨЛ

Хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах дүгнэлт гаргах, авто замаас болон тээвэрлэлтээс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тал дээр онцгой анхаарч төлөвлөлтийг хийх ("Авто зам төсөллөх" ЗЗБНБД 22-004-2016 нормын 2-8 дугаар хавсралтыг ашиглах)

## ДӨРӨВ. СТАНДАРТ, НОРМ

"Авто зам төсөллөх" ЗЗБНБД 22-004-2016

"Авто замын уур амьсгал, геотехникийн нөхцөл" АЗУАГН 2-01-01-2004

"Авто замын гүүр ба хоолой төсөллөх" БНБД 32.02.11

"Хот тосгоны төлөвлөлт ба барилгажилт" БНБД 30-01-04

"Газар хадлалтийн бүс нутагт барилга төлөвлөх" БНБД 22.01.01\*/2006

"Барилга байгууламжийн инженер судалгааны нийтлэг үндэслэл БНБД 11-07-04-ын II хэсэг инженер геодезийн ажил "Геодезийн ажил" БНБД 3.01.03-88

"Зам, замын байгууламжийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн судалгаа, зураг төсөл боловсруулах, магадлал хийх, хүлээн авах журам"

## ТАВ. ТЭЗҮ-ИЙН ТАЙЛАНГИЙН ИЖ БҮРДЭЛ

Техник эдийн засгийн үндэслэлд дараах зүйлс багтсан байна. Доор дурдсанаас бусад тооцоо судалгааг төслийн онцлогоос хамааруулан хийх шаардлагатай бөгөөд ТЭЗҮ-гийн тайлан нь дараах заалтуудаар хязгаарлагдахгүй ("Авто зам төсөллөх" ЗЗБНБД 22-004-2016 нормын 2-8 дугаар хавсралтыг ашиглах)

### 1. Инженерийн судалгааны тайлан

#### 1.1 Авто замын хайгуул судалгаа

- Замын чигийн сонголт
- Хувилбаруудын харьцуулалт
- Байр зүйн судалгаа
- Зам-цаг уур болон уур амьсгалын хүчин зүйлсийн нөхцөл нөлөөлөл, онцлог, даган гарах арга зам
- Инженер геологийн судалгаа, хүчин зүйлсийн нөхцөл нөлөөлөл, онцлог, даван гарах арга зам
- Гидрологийн судалгаа

#### 1.2 Урьдчилсан төсөллөлт

- Төсөллөлтийн стандарт ба шалгуурууд
- Хучилтын бүтээц, хиймэл байгууламжуудын төсөллөлтийн хувилбарууд, харьцуулалт сонголт
- Гүүр хоолой бусад хиймэл байгууламжуудын төсөллөлт
- Томоохон уулзвар, орц, гарцуудын төсөллөлт
- Орон нутгийн ард иргэдийг саадгүй зорчуулах боломжоор хангасан төсөллөлт
- Авто замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах төсөллөлт;
- Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээний тайлан
- Хувилбаруудыг урьдчилсан төсөв, харьцуулалт

#### 1.3 Төсөл хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, зөвлөмж

- Төсөл хэрэгжүүлэх аргачлал
- Төсөл хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө
- Хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах төлөвлөгөө
- Зөвлөмж

### 2. Эдийн засгийн шинжилгээний тайлан

#### 2.1 Монгол Улсын болон бүс нутгийн нийгэм эдийн засгийн байдал

- Хүн ам, нутаг дэвсгэрийн хөгжилд төслийн замаас үзүүлэх нөлөө
- Эдийн засгийн хөгжилд төслийн замаас үзүүлэх нөлөө
- Аж үйлдвэрлэл, хөдөө аж ахуй, дэд бүтэц, аялал жуулчлал, нийгмийн бусад салбаруудад төслийн замаас үзүүлэх нөлөө
- Нийгмийн хөгжил, улс, орон нутаг, бүс нутгийн төсөв, үнэ тарифт уг төслийн үзүүлэх нөлөө

**2.2 Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний өнөөгийн байдал болон цаашдын чиг хандлага**

- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний эрчмийн хэтийн өөрчлөлт, судалгаа
- Хөдөлгөөний эрчмийн шинжилгээ
- Аялал үүсэх, шингэх цэгийн судалгаа
- Стандарт тэнхлэгийн ачааллын тооцоо, судалгаа

**2.3 Тесөллөж буй авто замын хөрөнгө оруулалтын эдийн засгийн үр ашгийн шинжилгээ**

- Тээвэр ашиглалтын зардал, тесөл хэрэгжсэн үеийн тээвэр ашиглалтын зардлын хэмнэлт
- Зам хэрэглэгчийн зардал, тесөл хэрэгжсэн үеийн зам хэрэглэгчийн зардлын хэмнэлт
- Тээврийн хэрэгслийн осол аваарын судалгаа, тесөл хэрэгжсэн үеийн осол аваар бууралтаас гарах хэмнэлт
- Төслийн хөрөнгө оруулалтын үр ашиг, өнөөгийн цэвэр үнэ
- Мэдрэмжийн шинжилгээ
- Эдийн засгийн ач холбогдол

**2.4 Төлөвлөж буй авто замын хөрөнгө оруулалтын нийгэм эдийн засгийн үр ашгийн шинжилгээ**

- Нийгэм эдийн засгийн судалгаа
- Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллийн судалгаа
- Ядуурлыг бууруулахад үзүүлэх нөлөөлөл
- Мэдрэмжийн шинжилгээ
- Нийгэм эдийн засгийн ач холбогдол

**2.5 Төслийн хураангуй тайлан.**

**3. Байгаль орчны үнэлгээ**

**3.1 Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ**

**3.2 Түүх соёлын дурсгалт зүйлсийн судалгаа хамгаалах арга зам**

**3.3 Төслийн авто замаас байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, урьдчилсан үнэлгээ, зардал**

**3.4 Авто замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах төлөвлөгөө ("Авто зам тесөллөх" ЗЗБНБД 22-004-2016 нормын хавсралт 2-ыг ашиглах)**

**ЗУРГАА. ОНЦГОЙ НӨХЦӨЛ**

1. Хучилтын хийц болон өргөнийг төлөвлөхдөө тухайн чиглэлийн замаар зорчиж байгаа тээврийн хэрэгслийн тэнхлэгийн ачаалал, хөдөлгөөний эрчим, хэтийн өсөлтийг үндэслэл болгон тэнхлэгийн ачаалал, овор хэмжээ зэргийг нарийвчлан тооцох;
2. Төлөвлөж буй авто замын трассыг тогтоохдоо тухайн бүс нутагт баригдсан, одоо баригдаж байгаа авто зам болон цаашид тухайн бүс нутагт баригдахаар төлөвлөж байгаа авто зам, тэмр замтай отгололцох цэгүүдийг оновчтой тогтоох, холбогдох байгууллагуудаас зөвшөөрөл авах.
3. Хот суурин газраар дайран өнгөрөх хэсгүүдийн аюулгүй нөхцөлийг хангах, хөгжлийн бодлого ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдуулах.
4. Трассын чиглэлийг сонгоходоо тухайн бүс нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа компаниудын бүтээгдэхүүн тээвэрлэхээр төлөвлөж буй төлөвлөлттэй уялдуулан төлөвлөх;
5. Төлөвлөж буй авто замын талаар орон нутгийн засаг захиргаа, ард иргэд болон орон нутгийг хариуцсан байгууллагаас санал, судалгаа авсан байх;
6. Төлөвлөж буй авто замын чиглэлийг орон нутгийн засаг захиргаа, ард иргэд дэмжсэн шийдвэрийг гаргуулсан байх;
7. Хөдөлгөөний аюулгүй байдлын дүгнэлт гаргах, орон нутгийн засаг захиргаа, тээврийн цагдаагийн албанаас санал авч тайлан тусгах;
8. Малын бэлчээр, зэрлэг ан амьтдын шилжих хөдөлгөөнийг хязгаарлахгүй, амьдралын хэвшлийг өөрчлөхгүй, бэлчээр сэлгэх нүүдлийг саадгүй нэвтрүүлэх боломжоор хангасан шийдэл боловсруулах;

9. Авто зам, замын байгууламжийг элс болон часнаас хамгаалах, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг багасгах асуудлыг ТЭЗҮ-ийн судалгаанд тусгах;
10. Авто замын дагуу зогсоол, амрах талбайг цогцолборын хамт ТЭЗҮ-ийн судалгаанд тусгах;
11. Баригдсан замын ашиглалт, засвар арчлалтын талаар ТЭЗҮ-д тусгах;
12. Унаган байгалийг хамгаалах, үзэсгэлэнт байгалийг хамгаалсан тусгайлсан арга хэмжээг тусгах;

#### ДОЛОО. ТЭЗҮ БОЛОВСРУУЛАХ ҮЕ ШАТ

Төлөвлөж байгаа авто замын Техник эдийн засгийн үндэслэлийн тайланг Зам, тээврийн яамны дэргэдэх Авто замын салбарын Шинжлэх ухаан, технологийн дэд зөвлөлийн хурал болон Зам, тээврийн яамны Шинжлэх ухаан, технологийн зөвлөлийн хурлаар тус тус хэлэлцүүлж холбогдох дүгнэлтийг гаргуулан ЗТЯ-д ирүүлнэ.

Тайланг эх хувь 1ш, хуулбар 1ш /хуулбар хувийг өнгөтөөр хувилж авчрах/, тоон хэлбэрээр /\*dwg, pdf, KMZ/ хүлээлгэж өгнө. Тоон байдлаар бүх бичиглэлийн материалыг \*.doc, \*.xls өргөтгөлтэйгөөр, зураглалын материалыг \*.dwg, \*.shp өргөтгөлтэйгөөр баримт бичгийн бүрдлийг \*.pdf өргөтгөлтэйгөөр CD болон DVD-ээр хүлээлгэн өгнө. (Монгол, Англи хэл дээр)

Хянасан:

Зам, тээврийн яамны Бодлого,  
төлөвлөлтийн газрын дарга

Б.АРТУР

Зам, тээврийн яамны Авто замын бодлого  
зохицуулалтын газрын даргын албан  
үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч

Ч.СУГАРМАА

Зам, тээврийн яамны Авто замын бодлого  
зохицуулалтын газрын Ахлах шинжээч

Д.ЗАГДРАДНАА

Боловсруулсан:

Зам, тээврийн яамны Авто замын бодлого  
зохицуулалтын газрын шинжээч

Б.ЦЭРЭНСОДНОМ